



## Kúria végzése

**Az ügy száma:** Bfv.III.1.364/2024/11.

**A határozat szintje:** felülvizsgálat

**A tanács tagjai:** Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke  
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró  
Molnár Ferencné dr., bíró  
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró  
Dr. Varga Eszter, bíró

**Az eljárás helye:** Budapest

**Az eljárás formája:** tanácsülés

**Az ülés napja:** 2025. szeptember 30.

**Az ügy tárgya:** csalás büntette és más bűncselekmények

**Terhelt(ek):** I. rendű

**Első fok:** Debreceni Törvényszék, 17.B.376/2018/379., ítélet,  
tárgyalás, 2019. szeptember 6.

**Másodfok:** Debreceni Ítéltábla, Bf.II.291/2020/22., ítélet,  
nyilvános ülés, 2020. július 6.

**Az indítvány előterjesztője:** az I. rendű terhelt

**Az indítvány iránya:** az I. rendű terhelt javára

### Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt

elbírálva a Debreceni Törvényszék 17.B.376/2018/379. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.II.291/2020/22. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

## Indokolás

### I.

[1] A Debreceni Törvényszék a 2019. szeptember 6. napján meghozott 17.B.376/2018/379. számú ítéletével az I. rendű terheltet 3 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (6) bekezdés b) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett – melyből 1 rendbeli folytatólagosan – csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (5) bekezdés b) pont], 42 rendbeli közokirat-hamisítás büntette – melyből 37 rendbeli felbujtóként, 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett – [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], 5 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége – melyből 4 rendbeli folytatólagosan, 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett – (Btk. 345. §) és bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a vagyonekhozásról, a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. július 6. napján jogerős Bf.II.291/2020/22. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmények helyes minősítése 3 rendbeli társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (7) bekezdés b) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett csalás büntette, melyből 1 rendbeli folytatólagosan [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont], társtettesként elkövetett pénzmosás büntette korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés a) pont és b) pont, (4) bekezdés a) pont és b) pont], folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], 64 rendbeli közokirat-hamisítás büntette, melyből 37 rendbelit felbujtóként, 26 rendbelit bűnsegédként követett el [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont] és 5 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége, melyből 4 rendbelit folytatólagosan, 1 rendbelit bűnsegédként követett el (korábbi Btk. 276. §). Az I. rendű terhelt esetében a büntetést mint bünszervezetben elkövetővel szemben tekintette kiszabottnak, és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a foglalkozástól eltiltásról, pontosította a beszámításra és a bűnjelekre vonatkozó rendelkezést. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A Kúria az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a 2023. október 31. napján meghozott Bfv.III.1.419/2022/12. számú végzésével a Debreceni Törvényszék 17.B.376/2018/379. számú és a Debreceni Ítéltábla Bf.II.291/2020/22. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

## II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában és a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában írt felülvizsgálati okra hivatkozva a támadott határozatok hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[5] Indokai szerint az elsőfokú bíróság megsértette az I. rendű terhelt idézésére vonatkozó szabályokat, és a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte kötelező volt. Kifejtette, hogy a II. rendű terhelttel szemben a bíróság az eljárást a Be. CI. Fejezetében rögzített szabályok szerint folytatta le, de őt egyetlen tárgyalásra sem idézte szabályszerűen, hirdetményi úton. A bizonyítás felvételére egyetlen tárgyaláson sem volt törvényes lehetőség, az ily módon beszerzett bizonyítékokat ki kell rekeszteni. A bíróság a minden tényállási pontban érintett II. rendű terhelt cselekvőségét az I. rendű és a III. rendű terheltekkel egységesen rögzítette, ezért a felvett bizonyítás valamennyi érintett terhelt tekintetében törvénysértő.

[6] Álláspontja szerint a törvényszék törvénysértő módon állapította meg a XX. tényállási pontban meghatározott hitelek alapján az összes kárként megjelölt 510.910.138 forintos összeget. Sérelmezte, hogy a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, mert ülnökök közreműködésével járt el, miközben olyan hivatásos bírónak kellett volna eljárnia, aki a bíróság ügyelosztási rendjét tekintve gazdasági ügyekben eljárhat.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.1303/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben alaptalannak, részben törvényben kizártnak tartotta. Kifejtette, hogy a felülvizsgálati indítvány elbírálásának nem akadályja, hogy a védő korábbi indítványát a Kúria már elbírálta, ugyanis a II. rendű terhelt mint más jogosult tartalmában is eltérő indítványt terjesztett elő. Indokai szerint az indítvány alapján a II. rendű terhelt szabályszerű idézésének hiányával, illetve a kárként meghatározott összeg kifogásolásával összefüggő részei tekintetében felülvizsgálatra nem kerülhet sor. Rámutatott, hogy a felülvizsgálat csak arra a terheltre nézve folytatható le, akinek javára vagy terhére a felülvizsgálati indítványt az arra jogosultak benyújtották, a Kúria csak azokra a terheltekre vonatkozóan bírálhatja felül a megtámadott határozatokat, akik terhére vagy javára a felülvizsgálati indítványt előterjesztették. Erre figyelemmel az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa ezen részeiben is törvényben kizárt.

[8] Álláspontja szerint a bíróság összetétele törvényes volt, mindezek alapján a megtámadott határozatoknak az I. rendű terhelt tekintetében történő hatályában fenntartását indítványozta.

## III.

[9] Az I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[11] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A (7) bekezdés pedig kimondja, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be.

[12] Kétségtelen, hogy az I. rendű terhelt védője korábban már nyújtott be felülvizsgálati indítványt, azonban az I. rendű terhelt nem csupán eltérő jogosultként, hanem eltérő tartalommal is terjesztette elő indítványát, következésképpen annak elbírálásának ez okból nincs akadálya.

[13] A felülvizsgálati indítvány kifogásolta, hogy az eljárt bíróság nem volt törvényesen megalakítva.

[14] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[15] A Be. 608. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság nem volt törvényesen megalakítva.

[16] A Kúria az iratok alapján a következőket állapította meg.

[17] A Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség B.948/2010/191-II. számú vádiratában az I. rendű terheltet mint társtettést 3 rendbeli, a korábbi Btk. 318. § (1) bekezdésében meghatározott – figyelemmel a (2) bekezdés c) pontjára – a (7) bekezdés b) pontja szerint büntetendő, különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen, folytatólagosan, bűnszervezetben elkövetett csalás büntetével, 2 rendbeli, a korábbi Btk. 318. § (1) bekezdésében meghatározott – figyelemmel a (2) bekezdés c) pontjára – a (6) bekezdés b) pontja szerint büntetendő, jelentős kárt okozó, üzletszerűen, folytatólagosan, bűnszervezetben elkövetett csalás büntetével, 1 rendbeli, a korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott, a (4) bekezdés a) és b) pontja szerint büntetendő, üzletszerűen, különösen nagy értékre, bűnszervezetben elkövetett pénzmosás büntetével, 25 rendbeli, a korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, felbujtóként, folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás büntetével; további 1 rendbeli, a korábbi Btk. 274. §-ában meghatározott, aszerint büntetendő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségével, 3 rendbeli, a korábbi Btk. 276. §-ában meghatározott, aszerint büntetendő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségével, 1 rendbeli, a korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott aszerint büntetendő, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntetével, 1 rendbeli, a korábbi Btk. 276. §-ában meghatározott, aszerint büntetendő, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségével;

valamint 1 rendbeli, a korábbi Btk. 310. § (1) bekezdésében meghatározott, a (4) bekezdés szerint minősülő és büntetendő, bűnsegédként elkövetett az adóbevételt különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntetével vádolta.

[18] A Debreceni Ítéletábrla a 2018. április 19. napján meghozott Bf.II.630/2017/147. számú végzésével a csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2017. július 12. napján kihirdetett 24.B.398/2015/656. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, és előírta, hogy a megismételt eljárásban az ügyet más tanács tárgyalja.

[19] A Debreceni Törvényszék 2018. július 19. napján visszaérkezett, és a 17.B.376/2018. számon újraindult megismételt eljárásban a tanács elnöke tanácselnök<sub>1</sub>, az ülnökök ülnök<sub>1</sub> és ülnök<sub>2</sub> voltak. A bíróság az ügyben első fokon 2019. szeptember 6. napján meghozott ítéletében az I. rendű terheltet 3 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás büntette [2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (6) bekezdés b) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett – melyből egy rendbeli folytatólagos – csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (5) bekezdés b) pont], 42 rendbeli közokirat-hamisítás büntette – melyből 37 rendbeli felbujtóként, 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett – [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], 5 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége – melyből 4 rendbeli folytatólagosan, 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett – (Btk. 345. §) és bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] miatt marasztalta.

[20] A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. július 6. napján jogerős Bf.II.291/2020/22. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt vonatkozásában megváltoztatta, és kimondta, hogy a terhére megállapított bűncselekmények helyes minősítése 3 rendbeli társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás büntette [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (7) bekezdés b) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett csalás büntette, melyből 1 rendbeli folytatólagos [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont], társtettesként elkövetett pénzmosás büntette [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés a) pont és b) pont, (4) bekezdés a) pont és b) pont], folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], 64 rendbeli közokirat-hamisítás büntette, melyből 37 rendbelit felbujtóként, 26 rendbelit bűnsegédként követett el [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont] és 5 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége, melyből 4 rendbelit folytatólagosan, 1 rendbelit bűnsegédként követett el (korábbi Btk. 276. §).

[21] A 2018. július 1. napjától hatályos, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 13. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – egyesbíróként jár el. A (2) bekezdés értelmében az elsőfokú bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, ha az egyesbíró az ügyet a bíróság tanácsa elé utalja. A bíróság tanácsa elé utalt ügyben később egyesbíró nem járhat el, míg a (3) bekezdés szerint az elsőfokú bíróság gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény miatt három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, a tanács egy tagja a törvényszék gazdasági ügyszakának, ennek hiányában a törvényszék polgári ügyszakának bírója.

[22] A Be. 10. § (1) bekezdés 3/b) pontja alapján gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény a Btk. 373. § (6) bekezdés a) pontja szerinti csalás, ha azt költségvetési szerv vagy gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személy a szerv vagy szervezet vagyonát érintő cselekményével követi el; a 3/f) pont szerint a Btk. 396. § (4) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerinti költségvetési csalás és az ezzel összefüggésben elkövetett költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása.

[23] A Debreceni Törvényszék a 17.B.376/2018/379. számú ítéletében az I. rendű terheltet – más bűncselekmények mellett – 3 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás büntetésében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba) és bc) pont, (6) bekezdés b) pont], valamint bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetésében [Btk. 396. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] marasztalta.

[24] Helyesen utalt a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a csalás büntetésében a terhelt(ek) gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személykénti minősége nem merült fel.

[25] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy az I. rendű terhelt jelzett cselekményeit 3 rendbeli társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás büntettének [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (7) bekezdés b) pont], illetve folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés] minősítette.

[26] Az elbíráláskor hatályos Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés ba) és bc) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette 5 évtől 10 évig terjedő, a Btk. 396. § (1) bekezdésébe ütköző és (4) bekezdése szerint minősülő költségvetési csalás büntette 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett. Ugyanakkor a másodfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazza, hogy az I. rendű terhelt a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntettét üzletszerűen valósította meg. Az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a költségvetési csalás büntettének minősítő körülménye az üzletszerű elkövetés, amelynek különösen nagy vagyoni hátrány okozása esetén 5 évtől 10 évig terjedő a büntetési tételkerete [Btk. 396. § (1) bekezdés, (5) bekezdés b) pont]. Ilyen minősítő körülményt az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény nem tartalmaz a költségvetési csalás törvényi tényállásánál. Ehhez képest nem eredményezett az I. rendű terhelttel szemben alkalmazandó súlyosabb büntetési tételkeretet az, hogy a bíróság a jogerős ítéletében az elkövetéskor hatályos Btk.-t alkalmazta. Sőt, az elbíráláskor hatályos Btk. szerint az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmények közül a költségvetési csalás büntettének büntetési tétele jóval súlyosabb az elkövetéskorinál. Ekként jelen esetben az I. rendű terhelttel szemben irányadó büntetési tételkeret az elkövetéskori Btk. alapján enyhébb, ezért a minősítés – a büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezésének alkalmazása folytán – sem lehet téves, és az enyhébb büntetési tételkereten belül nem eredményezhet törvénysértő büntetést {Kúria Bfv.III.1.419/2022/12. számú határozat [26]-[28] bekezdés}.

[27] Nem kétséges az, hogy ítélt dolgot csak az ugyanazon bűncselekmény miatti jogerős elítélés alapoz meg. Az adócsalás és a költségvetési csalás nem ugyanaz a bűncselekmény. A költségvetési csalás esetében bármely költségvetésbe történő befizetési kötelezettség, illetve költségvetésből származó pénzeszköz vonatkozásában tanúsított megtevésszto magatartás tényállásszerű, az nem korlátozódik a korábbi törvény szerinti adókra és jogszabályon alapuló fizetési kötelezettségekre. (...) a korábbi Btk. 310. §-ában szabályozott adócsalás és a Btk. 396. §-a szerinti költségvetési csalás sem fogalmilag, sem tartalmilag nem ugyanaz a bűncselekmény, így egységbe nem foglalható {Kúria Bpk.III.696/2016/3. számú határozat [49] bekezdés, Kúria Bhar.I.564/2021/11. számú határozat [82] bekezdés, BH 2022.258.}.

[28] Mindezek alapján – figyelemmel a másodfokú bíróság által megállapított minősítésre – az I. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmények nem minősültek a gazdálkodás körében elkövetett kiemelt bűncselekményeknek, ekként az elsőfokú eljárásban nem irányadó a bíróság összetételére vonatkozó, a Be. 13. § (2) bekezdése szerinti, három hivatásos bíróból álló tanácsban történő eljárásra vonatkozó rendelkezés.

[29] Nem kétséges ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság jelen ügyben nem egyesbíróként, hanem ülnökök közreműködésével járt el, ekként eljárási szabályt sértett, amikor eljárását a Be. 868. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére 2018. július 1. napját követően is tanácsban folytatta le.

[30] Az egységes ítélkezési gyakorlat szerint azonban ez nem a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulata szerinti feltétlen, hanem csupán relatív eljárási szabálysértés (Kúria Bfv.II.389/2021/7. számú, Bfv.II.361/2020/7.számú, Hkf.II.460/2020/4. számú határozat).

[31] Ebben az esetben nem arról van szó, hogy a bíróság nincs törvényesen megalakítva; nem jön létre ugyanis olyan törvényességi deficit, ami az ítélet érvénytelenségét vonná maga után. A tanácsnak tagja (elnöke) a hivatásos bíró volt, és ehhez jött a törvényben meg nem

kívánt többletgaranciaként két ülnök, ami azonban a hivatásos bíró eljárásának törvényességét nem vonja el. A 2017. évi XC. törvény hatálybalépésével az egyesbírói eljárásra való át nem téréssel valójában a Be. 868. § (3) bekezdésében írt átmeneti szabályt szegte meg a bíróság, aminek azonban nem volt kihatása az ügy érdemére, ezért az – ahogy azt a másodfokú bíróság is helyesen megállapította – az ítélet hatályon kívül helyezését nem indokolta {Kúria Bhar.II.609/2021/13. számú határozat [88] bekezdés.}.

[32] Jelen esetben tehát a felülvizsgálati indítvány szerinti hivatkozás nem helytálló, az eljárás bíróság törvényesen volt megalakítva.

[33] Az indítványozó I. rendű terhelt szerint a bíróság megsértette az ügy II. rendű terheltjének idézésére vonatkozó rendelkezéseket, ezáltal a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte kötelező volt.

[34] Amint arra a Kúria már utalt, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pont alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében [vagy a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjában] meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[35] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a Kúria az eljárási szabálysértések kapcsán is csak azokra a terheltekre vonatkozóan bírálhatja felül a megtámadott határozatokat, akik terhére vagy javára a felülvizsgálati indítványt előterjesztették (Kúria Bfv.II.192/2017. számú határozat, BH2018.10., Kúria Bfv.I.1882/2015. számú határozat, BH 2016.170).

[36] A felülvizsgálat az erre alapul szolgáló bármely ok esetén is csak arra a terheltre nézve folytatható le, akinek javára vagy terhére a felülvizsgálati indítványt az arra jogosultak benyújtották (Kúria Bfv.I. 505/2012. számú határozat, EBH 2013. B.2. II.).

[37] Felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett terhelt büntetőjogi felelősségének elbírálása során elkövetett eljárási szabálysértés (Kúria Bfv.II.1.212/2019/6. számú határozat).

[38] Az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány esetén nincs lehetőség arra, hogy olyan terhelt ügyében is lefolytassák a felülvizsgálati eljárást, aki nem terjesztett elő felülvizsgálati indítványt (Kúria Bfv.I.1580/2024/8. számú határozat).

[39] Mindezek alapján az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa e vonatkozásban törvényben kizárt.

[40] Az indítvány az elkövetési érték megállapítását is kifogásolta.

[41] A felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés], a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható [Be. 659. § (1) bekezdés].

[42] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[43] Az ítélkezési gyakorlat szerint felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéleti tényállás – amely az elkövetési értéket rögzíti – kötelezően irányadó. Ehhez képest az elkövetési érték

vitatása, illetve a szakértői bizonyítás iránti kifogás a bíróság ítéleti tényállást megállapító mérlegelő tevékenységét támadja, amely felülvizsgálati eljárásban kizárt. Vagyon elleni, pénzügyi bűncselekmények elbírálása esetén az elkövetési érték, a kár, vagy a vagyoni hátrány összege része a történeti tényállásnak, így annak támadása felülvizsgálati eljárásban akkor is kizárt, ha ez minősítésváltozást eredményezne (Kúria Bfv.III.922/2017/9. számú határozat, BH 2018.302.).

[44] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés alapján az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[45] *A döntés elvi tartalma*

Amennyiben a terhelt terhére rótt bűncselekmények nem minősülnek a gazdálkodás körében elkövetett kiemelt bűncselekményeknek, az elsőfokú eljárásban nem irányadó a bíróság összetételére vonatkozó, a Be. 13. § (3) bekezdése szerinti, három hivatásos bíróból álló tanácsban történő eljárásra vonatkozó rendelkezés.

#### IV.

[46] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[47] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2025. szeptember 30.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ